SZÜKSÉGES A FELÚJÍTÁSI HITELEK TERVSZERŰBB FELHASZNÁLÁSA — A MEGYE SZOCIÁLPOLITIKAI HELYZETE — A MUNKÁBÓL KIÖREGEDETT TSZ-TAGOK MEGSEGÍTÉSE

Ülést tartott a Csongrád megyei tanács

A Csongrád megyei tanács tegnap, csütörtökön dr. Bacskay Jenő elnökletével ülésezett. Elfogadta és megvitatta a megyei tanács idei költségvetésének és községfejlesztési alapjának első félévi teljesítéséről szóló végrehajtó bizottsági beszámolót dr. Bozó Sándor vb-titkár előterjesztésében. A megye szociálpolitikai helyzetéről szóló végrehajtó bizottsági beszámolót Hantos Mihály vb-elnökhelyettes terjesztette elő. Török László vb-elnök előterjesztésére a tanács jóváhagyta a végrehajtó bizottság idei első félévi munkájáról szóló tájékoztató jelentést. Balázs Lajos, a megyei NEB elnöke tájékoztatta a megyei tanácsot a Csongrád Megyei Népi Ellenőrzési Bizottság első félévi munkatervének végrehajtásáról, s ismertette a második fél év munkaprogramját.

A tanácsülés — többek között —

behatóan foglalkozott a felújítási hitelek felhasználásának alakulásával. Némi előrehaladás van, a helyzet azonban nem megnyugtató.

Részben a megyei tanács központi költségvetésében, részben Makó, Szentes és a szegedi járási tanács területén közel 5 millió forintot tett ki június végén az a felújítási hitelösszeg, amit kapacitáshiány, vagy más hátráltató tényezők következtében nem használtak fel. Mindez szükségessé teszi, hogy a tanácsok fokozott figyelmet fordítsanak a felújítási hitelek tervszerű felhasználására. E témánál is többen hozzászóltak. Például Link Mihály (Kiskundorozsma) rámutatott, hogy ellentmondás van a rendelkezésre álló felújítási hitelek és az építőipari kapacitás között.

A megyei múzeum felújításához megvan a pénz, mégis építőipari kapacitás hiányában ma sem kezdtek hozzá a nagyon időszerű munkához.

Katona Zoltán (Sövényháza) megállapította, hogy a tervezésnél jobban össze kellene hangolni a hitelkeretet és az építőipari kapacitást.

Napirenden szerepelt a megye szociálpolitikai helyzete is. Ez Csongrád megyében is

a szocialista állam fejlődésével halad előre,

s mind a fiatalokról, mind az öregekről a gondoskodást törvényeink előírják, biztosítják.

Az öregek megbecsülésében ma még nem választódott el az anyagi érdekeltség, a haszon, az előny. Ma még viszonylag sok embernél a szülők iránti szeretetnek, tiszteletnek — sajnos — másodrendű szerepe van. Jelenleg a szociális otthoni gondozottak mintegy 25 százaléka azért került az otthonokba, mert közvetlen hozzátartozóik, gyermekeik elviselhetetlenné tették életüket.

A tanácsülés behatóan

foglalkozott a termelőszövetkezeti öregek helyzetével.

A tsz-ek sokat tesznek a munkából kiöregedett tsztagok életkörülményeinek javításáért. A megye termelőszövetkezeteinek szociális, kulturális alapja 1961-ben még 9,7 millió forint volt, tavaly pedig már meghaladta a 15 millió forintot. Ennek az összegnek 43,3 százalékát fordították a szövetkezetek az arra rászoruló öregek, betegek segélyezésére. Fő probléma azonban, hogy az e területen követett elvek és kialakult gyakorlatok nem egységesek. Ezért megtalálható a törvényes kötelezettségen felüli gondoskodás, valamint az is, hogy a munkából kiöregedett tsztag még azt sem kapja meg, amihez törvényes joga van. A tanácsülés állásfoglalása:

fontos, hogy a jó gyakorlati módszereket egységessé, általánossá tegyék.

A tanácsülés megállapította, időszerű, hogy a jövőben — az anyagi lehetőségektől függően — az öregeknek klubokat, napközi otthonokat létesítsenek. A megye kilenc szociális otthonában megfelelő a gondoskodás az öregekről. Az otthonokban egy-egy gondozottra havonként 1370 forintot fordítanak.

A csökkent munkaképességűek helyzete fejlődött, bár problémák itt is jelentkeznek.

Az itteni feladatok végrehajtásához jó segítséget adnak a szociális és egészségügyi állandó bizottságok, valamint a társadalmi és tömegszervezetek. Teendő azonban a csökkent munkaképességűek helyzetének további javítása.

A tanács végül a további szociálpolitikai feladatokra is határozatot hozott.

ÚJ ISKOLA NYÍLIK A III. KERÜLETBEN

A kerületi tanács ülése

Tegnap Szegeden a III. kerületben is tanácsülés volt. Molnár János elnökletével — egyebek között — a kerület általános iskoláinak helyzetét vitatták meg.

Az írásos beszámoló, a hozzászólók sokat foglalkoztak az eredmények elismerése mellett a Móra Ferenc általános iskolában tapasztalható tanteremhiánnyal. Ez az iskola a város egyik legrégibb intézménye, de szűknek bizonyul. Ezért például az elmúlt tanévben két alsó osztályt a szomszédos nevelőotthonban kellett elhelyezni. Egy felső tagozatos osztály pedig „vándorosztályként" működött.

Jó hírként közölte a tanácsülésen *Gulácsy* Zoltán, majd *Krasznai* László, a városi tanács művelődésügyi osztályának nevében, hogy 1966 január elsejével megszűnik ez a lehetetlen helyzet a Móra Ferenc iskolában is. Ekkor „lép be" a Béke utcai új iskola, s máris eldöntött tény, hogy két alsó tagozatú osztályt állandó jellenggel ide helyeznek. Felhő József, a kerületi művelődésügyi áb elnöke a napirend lezárásával elmondta, hogy a Hámán Kató iskolában az elmúlt tanévben kiemelkedő eredményeket értek el a tömegsportban. Az iskola sportolói jelenleg Magdeburgban szerepelnek. Ezért a tanács külön dicséretben részesítette a tanulókkal foglalkozó *Titkos* Lajos és *Mészáros* Mihály nevelőket.

Napirendi pontként került a tanácsülés elé a végrehajtó bizottság írásos beszámolója az első félévi városfejlesztési terv teljesítéséről.

A témák vitájához hozzászólt *Sziládi* Sándor, *Szalma* Gézáné és Gulácsy Zoltán. Ezután az interpellációk következtek. *Balla* János arra kért választ a *kerületi tanács vezetőitől*, mikor csináltatják meg a Pulcz utca 2. számú ház előtti hatalmas lyukat, amely nemcsak a járművezetők, de a gyalogosok testi épségét is veszélyezteti. *Nyitrai* Antal a ságvárítelepi új üzlettel kapcsolatban kért intézkedést. Ugyanis a földművesszövetkezet boltja alighogy megnyílt, hamarosan becsukták az üzletvezető betegsége miatt. Most végre újra kinyitott, de dohos, romlott árut is árusítanak. *Majzik* István a Cserepes sori „hosszúház" lakóinak problémájára kért orvoslást. Elmondotta, hogy bár ezzel az üggyel külön bizottság foglalkozott, s ígéret is elhangzott a házak rendbehozására, mégis a mai napig sem fogtak hozzá az építéshez.

Csiszár Antal az alsóvárosiak vízellátásának javításához kért segítséget. *Kurunczi* István a Horgosi sori út megjavítását sürgette. Szalma Gézáné a Kálvária téri „csobogó" felszerelését sürgette. *Bors* István, *Tanács* Antal, *Savanya* Rozália, *Vági* Ferenc, és *Ordögh* Pálné szintén a kerületben előforduló hiányosságra kért megoldást.

A tanácsülés *Vincze* Antalnak, a kerületi tanács vb elnökének zárszavával fejeződött be.

Az új népművelési évad terveiről

A járási tanács vb-ülése

A Szegedi Járási Tanács Végrehajtó Bizottsága megvizsgálta az 1965/66-os népművelési munka irányelveit. Előzetesen az elmúlt év népművelési program végrehajtásának tapasztalatait elemezte. A munka fő irányát, tartalmát a VIII. Kongresszus határozatai szabták meg. Fő célkitűzés volt, hogy „egész népünket tanítsuk meg szocialista módon élni, dolgozni és gondolkodni". Emelett fontos feladatot jelentett hazánk felszabadulása 20. évfordulójának megünneplése. A felnőttoktatás, az ismeretterjesztés, a művészeti tömegmozgalom és az olvasómozgalom területén olyan jelentős eredmények születtek, amelyek mind felhasználhatók az új népművelési évben és továbbfejlesztést, egyben magasabb kulturális szintet is jelent.

A falusi népművelési munka eredményesebbé tétele érdekében fokozni kell a tömegek ízlésének a nevelését és a termelőszövetkezetek kulturális munkáját szervezetebben kell kibontakoztatni. A községekben folyó pártoktatásnak nagy jelentősége van az ideológiai munkában. Ennek érdekében biztosítani kell az oktatáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket. A mezőgazdaság fontos feladata kellő szakemberképzés. A népművelés sajátos eszközeivel segítenie kell a termelőszövetkezetek szakoktatását. A Járási Tanács Mezőgazdasági Osztálya szakemberképző tanfolyamokat szervez az alábbi községekben: Kiskundorozsma, Tiszasziget, Deszk, Algyő, Baks, Csengele, Mórahalom, Szőreg, Kistelek, Pusztaszer, Ásotthalom, Ruzsa, Pusztamérges.

A felnőttoktatás a falusi és tanyai lakosság általános műveltségét biztosítja. A községekben be kell ismételten indítani a dolgozók általános iskoláit és a technikumok kihelyezett osztályait. Alapos szervezéssel újabb első osztályok beindítását lehet kezdeményezni. Az elmúlt évben 19 községben 640 jelentkező részére szerveztek felnőttoktatást. A szakmunkásképző tanfolyamokon 873 hallgató vett részt. A felnőttoktatás területén azonban igen nagymérvű volt a lemorzsolódás. Ezt ebben az évben jelentősen csökkenteni kellene. Az ismeretterjesztő munka területén erőteljesebben kell kibontakoztatni a politikai világnézeti nevelést. A munkásakadémia, a termelőszövetkezeti akadémia, a KISZ-oktatások és a különböző tanfolyamok munkáját mindig a tv megfelelő műsoraival szándékozzák összekapcsolni a jövőben.

A művészeti tömegmozgalomra az idén is nagy feladat vár. A rendezvényeket ki kell terjeszteni a tanyai központokra is. Szorgalmazni kell a Nemzeti Színház bérletezési akcióját. Fontos, hogy a színjátszó és irodalmi színpadok együttműködjenek.

Pr. Z.

Nem rohammunkával

A mai napon megjelent az MSZMP Csongrád megyei bizottságának állásfoglalása néhány időszerű ideológiai kérdésről. Kézhez kapják a párt-alapszervezeteinek vezetőségei, a pártapparátus tagjai, tömegszervezetek vezető funkcionáriusai, városi, járási tanácsok vezető tisztségviselői, újságírók, az egyetemek ideológiai tanszékén dolgozó marxisták.

Hasonlóan a Központi Bizottság ideológiai irányelvéhez, a megyei pártbizottság sem zárta le a vitatott kérdéseket; kialakította álláspontját

a) *a gazdaság és ideológia, termelés és politikai harc összefüggéseiről;*

b) *a munkásosztály, a párt vezető szerepéről, szövetségi politikájáról;*

c) *a szocialista demokrácia továbbfejlesztéséről.*

Ezt az anyagot a megyei pártbizottság megküldi az alapszervezetek szeptemberi taggyűléseire, hogy ott a helyi adottságok alapján a kommunisták határozzák meg konkrét módon a teendőket. A párt-alapszervezeteiben dolgozó marxistákat segítik a közeli napokban sorra kerülő járási, városi pártbizottsági ülések, mert itt a járás, a város adottságai alapján jelölik meg a párt vezető szervei az elméleti, az ideológiai munka lényeges területeit, amelyekkel a következő hónapokban foglalkoznak.

A társadalmi és tömegszervezetek a maguk jellegzetes tevékenységének megfelelően alakítják ki teendőiket a marxista világnézet terjesztése érdekében. A szerkesztőségek az újságírás eszközeivel nyúlnak elméleti, politikai témákhoz, adnak választ, magyarázatot „húsba vágó" politikai, gazdasági, ideológiai kérdésekre.

Nem rohammunkáról van szó, itt a nekigyürkőzés és a föllobbanó, azután gyorsan lelohadó „magyaros" szalmaláng semmit sem ér. Az elméleti munka állandósága: elmélyült, elemző, értékelő és összegező, következtetésekre és gyakorlati cselekvésre serkentő tevékenység hozhatja meg a kívánt eredményt ideológiai munkánk elmaradottságának fölszámolásában.

A Központi Bizottság ideológiai irányelvei évekre szólóan igazították el a pártot. Megjelölték azokat a legfontosabb elméleti, gazdasági, politikai területeket, ahol eszméink mélyebb térhódításán kell munkálkodnunk. Ezek közül most néhány területtel foglalkozunk csupán. Első helyre tette a megyei pártbizottság is a gazdaság és ideológia, termelési és politikai harc összefüggő elméleti és gyakorlati kérdéseinek tisztázását, mert a gazdaság és ideológia együttesen adja az osztályharc fő területét. E küzdelemben elsőrangú eszközünk: *a meggyőzés.*

Sajnos a képzett marxisták között sem kapott eddig olyan hangsúlyt e téma összefüggéseinek boncolgatása, hogy új elméleti és gyakorlati vonásokkal gazdagítottuk volna szocialista építésünket. Nem ér semmit a klasszikus formulák ismételgetése, variálása; az eleven élet jelentőségeiből levonandó — a gyakorlat számára hasznosítható — elméleti következtetéseknek van értékük. E tekintetben a megyei pártbizottság ülése, a megyei viszonyok alapján levont néhány olyan következtetést, amely a gyakorlati munkában nyeri el életformáló tartalmát. Hasonló módon járnak el járási, városi pártbizottságaink is, s majd szeptemberben a párt alapszervezetei.

A munkásosztály, a párt vezető szerepe és szövetségi politikájának elméleti kifejtésén túl megyünk; érvelő, meggyőző módon védjük meg és igazoljuk állásfoglalásunkat a jobb- és baloldali ferdítések ellenében. S igazoljuk a kimondottan reakciós politikai torzításokkal, s az ostobaságból származó ellenkezéssel szemben is!

Világnézetünk széles körű érvényesítéséért folyó munkánkban a párttagság, a szellemi élet képviselői is részt vesznek. Állami, igazgatási, gazdasági vezető munkakörben dolgozó kommunisták és olyan pártonkívüliek, akik elfogadják és magukénak vallják világnézetünket. Nem igaz az, hogy a vezetői munkakör csak „szakmai" megbízatás: az is, de éppen olyan mértékben politikai pozíció. Hiszen bármilyen vezető tisztség a munkásosztály hatalmát, a szocialista építést szolgálja; tehát *politikai funkciót* jelent. Ennél fogva az eszmei küzdelemben egyetlen vezető sem helyezkedhet tartózkodó álláspontra. Ha a gazdasági kérdések megoldása, világnézetünk átütő térhódítása általános folyamat, akkor a vezető az általános folyamat egészét szolgálja, s nemcsak az egyik — a szakmai — felét.

A szocialista demokratizmus fejlesztése bonyolult, sokrétű kérdéseit szakavatottan vitathatja az üzem munkása, mert van képe — személyét érintő képe — az üzem munkásdemokráciájáról; egészen konkrét módon tudja fogalmazni véleményét, üzemét, műhelyét, személyét, munkatársait érintő kérdésekről. Hasonló módon a termelőszövetkezetek tagságának egészen pontos ismerete van arról, hogy a saját szövetkezetében mennyit ér az ő szava, véleménye. Természetesen a szocialista demokratizmus fejlesztésének útját, irányát tovább kell munkálni, alakítani állami, társadalmi vonatkozásban egyaránt. Mégsem elvont, magas eszmei régiókban járó fogalmakról van szó, hanem mindennapi életünkből sarjadó, s arra visszaható elvi, politikai kérdésekről.

Nincs szükségünk látványosságra, a teátralitás itt semmit sem használ. Csak az átgondolt, megalapozott, hosszú időre szóló munka hoz eredményt, amelyet azonban sohasem lehet százalékban kifejezni, mert a gondolkodás és érzelemvilág nem percentekben jelzi saját állapotát, hanem az egyén cselekvésében.

Van néhány olyan etikai vonás, amely elengedhetetlen, s azonnali ismérv a meggyőződéses marxistáknál. A megyei pártbizottság állásfoglalásában olvasható, hogy *„a kommunista meggyőződésű ember mindenhol és minden helyzetben vallja meggyőződését és védelmezi világnézetét. Ezt nem attól teszi függővé, hogy milyen a beosztása, érte-e sérelem, vagy sem. Nemcsak akkor szilárd meggyőződésében, amikor „minden simán megy", hanem akkor is, amikor leküzdésre váró gondok és bajok keletkeznek. A kommunistát éppen eszmei meggyőződése emeli a kishitű, bizonytalan ember fölé."*

Nem elég tehát magunk között vitatkozni, felfogásunkat, meggyőződésünket ott is védjük meg, ahol rágalommal, ferdítéssel, vagy meghamisítással találkozunk. Ne hagyjuk szó nélkül az elveinkkel ellentétes nézeteket, mondjuk meg bátran a véleményünket.

A megyei pártbizottság állásfoglalásából kitűnik, hogy *„az elvi politika az egyetlen helyes politika — tanította Lenin. Aki letér az elvi sikról, bármilyen „kis kérdésben" is, előbb-utóbb a nagy kérdésekben is az elvtelenség hordozójává lehet. Az elvi politika hiánya különösen napi problémák megoldásában, személyi kérdésekben teremt sok buktatót. Az elvi alap feladásával alakul ki a kispolgári szubjektivizmus, amely klikkesedéshez, ízléstelen cimboraséghoz, intrikához, s végül gyűlölködéshez vezet."*

Az egészségetelen, kispolgári nézeteket valló és magatartást tanúsító személyek csak akkor változnak (s nem egyszerre), ha szóvá tesszük előttük elvtelen, hibás nézetüket, magatartásukat, megmondjuk kifogásainkat. Jószándékú észrevételek nem személyek ellen szólnak, hanem meglevő gyengeségek ellen, éppen a személy érdekében.

A megyei pártbizottság állásfoglalásában olvasható: *„szórványosan még tapasztalható az anyagi ösztönzés lebecsülése, semmibevétele;*

— az utóbbi időben azonban sokkal inkább jelentkezik az anyagi ösztönzés szerepének eltúlzása, az erkölcsi ösztönzés háttérbe szorítása, vagy teljes elhanyagolása;

— szellemi foglalkozásúak körében egyeseknél a pénzimádat olyan ízléstelen megnyilatkozásait látjuk, amely nem fér össze szocialista erkölcsiséggel, sőt a tanult ember önérzetével sem."

Ezeket az anomáliákat kommunisták, s jóérzésű, világnézetünket támogató pártonkívüli emberek nem hagyhatják szó nélkül. Személyes föllépésük konkrét esetekben — elengedhetetlen.

Önmagukban is jelzik az idézett megállapítások, hogy az emberközelségnek, a személyes agitatív tevékenységnek rendkívül nagy szerepe van. Eszméink terjesztésében, világnézetünk tisztaságának védelmében nagy jelentőségű sajtónk, rádiónk és televíziónk, de ezek együttvéve sem pótolják a szóbeli, érvelő agitatív tevékenységet. Ehhez első lépésként szeptemberi taggyűléseink adnak megfelelő támpontot. S azután évenként négy-öt témát tűznek napirendre a kommunisták taggyűléseiken, s itt elvi, elméleti kérdések tisztázásával segítik eszméink térhódítását és gyakorlati érvényesítését.

Ez nem kampányszerű feladat, hanem hosszan tartó munka, ezért alapos, állhatatos embereket kíván.

SIKLÓS JÁNOS